

NIEUWJAARSTOESPRAAK WOUTER DE GEEST - VOORZITTER VOKA

4 JANUARI 2021

Geachte eerste minister,

Beste ondernemers,

Dames en heren,

Ik ga vandaag niet echt terugblikken. Velen hebben al geschreven over het voorbije jaar, zich uitputtend in het vinden van het juiste epitheton. Maar **2020 zal bij iedereen in het geheugen gegrift blijven**.

Het is van de Tweede Wereldoorlog geleden dat we zo'n **gezondheidscrisis** moesten trotseren. Dat we het hoofd moesten bieden aan een **economische crisis** waarbij de **wereldeconomie bijna 4% kromp**, en de **Belgische economie zelfs 7%**. Ook onze persoonlijke contacten en vrijheden werden heel sterk beperkt.

Maar laten we ondanks al die negativiteit toch **vooral de positieve zaken meenemen**. De manier waarop onze **zorgverleners** schouder aan schouder stonden om ons land door de gezondheidscrisis te loodsen. De manier waarop onze **leerkrachten** doorwerkten voor onze kinderen en jongeren, en mee vormgaven aan het digitale lesgeven. De manier waarop onze **overheden**, ondanks veel - en soms te veel - vallen en opstaan, ons door de crisis gidsten. De wendbaarheid en weerbaarheid van veel **bedrijven en hun medewerkers**. En de snelheid waarmee farmaceutische bedrijven **vaccins** ontwikkelden, produceren én verdelen.

Laat ons die **spirit van wetenschap, innovatie en co-creatie blijven koesteren** in alle domeinen! En laat ons de **snelle adoptie van technologie en digitalisering** ook **blijven omarmen!**

2020 was dus het jaar van samen afzien, van samen treuren, maar ook van **samen doorgaan**. **2021** moet het jaar worden van de **wederopstanding en van de hoop**. **2021** moet het jaar worden van de **kering**, van de **omslag**. Het jaar waarin we het coronavirus bezweren maar tevens het stevige fundament leggen voor onze samenleving en economie om straks terug aan te sluiten bij de Europese top.

Maar dat komt niet vanzelf. In de eerste plaats moeten we het virus bedwingen en beheersen.

Om het virus werkelijk klein te krijgen, hebben we **ten eerste nood aan** een duidelijke **vaccinatie-strategie**. Dat de zorgsector en risicogroepen daarin voorrang krijgen, is evident. Maar in een snelle en performante aanpak staan echter ook de bedrijven en hun medewerkers bovenaan de prioriteitenlijst, om de continuïteit in onze bedrijven te garanderen. We dringen echt aan op een snelle uitrol van de vaccinaties. Andere landen doen het sneller en krijgen daardoor een competitief voordeel.

In afwachting van volledige vaccinatie, is er **bovendien nood aan** een duidelijke en performante **beheersingsstrategie**. Daarin is een goed test- en tracingbeleid mét brononderzoek en het gebruik van snelstesten onontbeerlijk. Dit moet in 2021 echt beter met een belangrijkere rol voor het lokale niveau. Alleen met systematische vaccinatie en testing zullen maatregelen versoepeld kunnen worden. En alleen zo kunnen we op korte termijn in alle veiligheid een terugkeer organiseren voor de medewerkers in onze bedrijven die nu verplicht telewerken, en zo evolueren naar een hybride werkvorm in 2021.

Tot slot moeten de **steunmaatregelen** van de verschillende regeringen **gericht voortgezet worden**: voor de bedrijven die gezond waren voor de crisis. Voor die ondernemingen en sectoren die zwaar en langdurig getroffen zijn, moeten we perspectief en reconversie bieden. En het is essentieel dat er maatregelen komen om de

solvabiliteit van onze bedrijven te versterken. Die solvabiliteit is noodzakelijk voor de toekomstige investeringen van onze bedrijven.

Onze ondernemingen, de hele samenleving heeft nood aan **perspectief**. En daarom hebben we nu absoluut nood aan een **evidence based beleid** en **ondernemende regeringen** die de urgentie aanvoelen om projecten die écht het verschil kunnen maken in de beheersing van de crisis, nu in een fast-track te steken.

Beste politici,

We **waarderen de hulp** en de **steun** die jullie de voorbije maanden gegeven hebben: tijdelijke werkloosheid, overbruggingskredieten, betalingsuitstel, de wederopbouwreserve, het bankenplan, het beschermingsmechanisme enzovoort.

Maar die **steun moet nu gericht worden ingezet**, met de wetenschap dat elke maatregel effectief moet zijn en dat alles ooit terugbetaald moet worden. En om die vele rekeningen ooit te vereffenen, moet er een **duidelijk en coherent groei- en investeringsplan** zijn.

In september lanceerden we vanuit VOKA het belangrijke transformatieproject: "Plan Samen Groeien". Daarin schuiven we **slimme duurzaamheid, digitalisering en gezondheid en welzijn** naar voor als de **drie drijvers** voor gezonde, duurzame **economische groei** in de komende decennia. Prioriteiten die we ook terugvinden in het **federale regeerakkoord** en in het plan 'Vlaamse Veerkracht'. Er staan nu al investeringen voor respectievelijk **1 en 4,3 miljard euro** gereserveerd.

Ook de **Europese Unie** schrijft zich met haar herstelplan **Next Generation EU** in deze investeringslogica in. Daarvan ligt meer dan **5 miljard euro aan Europese middelen** op ons te wachten. Het is de gedeelde verantwoordelijkheid van alle regeringen in dit land om samen een ijzersterk dossier in te dienen bij de Europese Commissie tegen eind april.

We moeten deze middelen voor productieve investeringen vooral inzetten op **grote en baanbrekende projecten** in duurzaamheid en digitalisering en aanwenden als een **hefboom voor nog meer investeringen** in samenwerking met onze bedrijven en sectoren. Wij willen als Voka hierin onze verantwoordelijkheid nemen!

Dus, beste politici laat ons duidelijk wezen. Steek het geld in zaken die zorgen voor **meerwaarde op termijn**. Blijf alstublieft weg van Sinterklaasacties zoals helikoptergeld voor jongeren of gratis treintickets. Vermijd nog meer recurrente uitgaven, maar investeer! En als we dan toch bezig zijn met investeringen, zet dan **een stap verder dan relance en zorg voor transformatie**, en ga voor échte, grondige hervormingen.

Beste eerste minister,

In uw **federaal regeerakkoord** staan een aantal **grote hervormingen**, zoals de arbeidsmarkt, onze fiscaliteit, de staatsvorming en de energietransitie. Het is nu verleidelijk om deze heikele kwesties voor u uit te schuiven, maar we moeten **nu verder kijken dan corona**.

We kunnen onze **post-covideconomie** niet bouwen op **arbeidsregels** en sociale zekerheidsstelsels van halverwege de vorige eeuw. We hebben nood aan een grondige en toekomstgerichte pensioenhervorming.

We hebben nood aan **fiscale wetgeving** die ons land terug competitief maakt in plaats van uit de markt prijst in de wedloop voor internationale investeringen. Wij willen samen met u een fiscaliteit die ondernemen, werken en investeren aanmoedigt en die niet nog eens extra belast. Laat me toe, mijnheer de premier, met de effectentaks bent u op glad ijs beland.

We hebben een **staatsvorming** nodig om beleid op maat van de regio's te voorzien, zo lokaal als mogelijk; zeker voor de arbeidsmarkt en de gezondheidszorg. Vlaanderen moet deze hefboomen zelf in handen hebben om deze zo efficiënt en doelgericht te kunnen inzetten. Weet dat de Vlaamse ondernemers ook hier uw partner zijn!

En we moeten de **energietransitie** voltrekken zodat ze duurzaam, competitief en leveringszeker is, zonder ons daarbij in avonturen en politiek steekspel te storten.

We hebben in een periode van investeringen en transformatie absoluut behoefte aan meer **rechtszekerheid**. Maar ook aan **langetermijndenken** met één concreet doel voor ogen. Ga voor **ondernemend beleid** waarbij u die concrete doelen definieert en de route daarnaartoe uitstippelt zodat u onderweg **grondige en gegronde keuzes** kan maken. Deze keuzes moeten leiden tot een **gezonde en gedeelde groei** die gedragen wordt door competitieve ondernemingen, met meer welvaart en welzijn voor iedereen.

Beste minister-president,

Ook aan **Vlaamse kant** valt er nog heel wat te hervormen en mag deze crisis evenmin voor uitstel zorgen.

We kunnen **Vlaanderen** niet promoten als **kennisregio** zonder **excellent onderwijs** waarbij ambitie niets is om je voor te schamen. Daarom moeten we de lat in de eindtermen zo hoog mogelijk leggen. Zonder toponderwijs immers geen topondernemers en topmedewerkers.

We moeten **Vlaanderen** nog meer profileren als **mondiale innovatievalley** in de farma, biotech, blue energy, fintech enz.

En we hebben nood aan een **milieu- en klimaatbeleid** dat onze **duurzaamheid** verhoogt en dat aanmoedigt om te **investeren** in plaats van te belemmeren. Laten we daarom nog meer inzetten op een **hoogtechnologische en duurzame industrie**. Die moet en zal de ruggengraat blijven van onze Vlaamse economie.

Daarom hebben we ook een duidelijk **vergunningskader** nodig. We kunnen geen investeringen doen als er geen duidelijk vergunningskader is en wanneer het jaren duurt voor projecten rechtszekerheid kunnen krijgen.

We kunnen geen **tewerkstellingsgraad van 80% of meer** bereiken als we niet inzetten op activering en opleiding van zo veel mogelijk mensen. Het akkoord '**Alle Hens Aan Dek**' tussen de Vlaamse regering en de sociale partners is daar een eerste en belangrijke stap in.

Beste regeringsleiders,

U doet er met uw regeringen alles aan om het tij te keren. Maar in 2021 zal ook u **een versnelling hoger** moeten schakelen. Er is geen tijd te verliezen.

Iedereen in dit land verwacht meer dan ooit dat jullie **de leiding nemen** en ons land niet alleen **coronaproof** maar ook echt **futureproof** maken voor de komende decennia. Weet dat u hiervoor in **Voka, de Vlaamse ondernemingen en ondernemende investeerders** een **partner** vindt

En dan zou ik me ook nog kort willen richten tot de sociale partners:

In de voorbije maanden hebben we in de strijd tegen het virus intens en verantwoordelijk kunnen **samenwerken**. Straks wordt onderhandeld over een **nieuw interprofessioneel akkoord**. We rekenen erop dat dit gebeurt op eenzelfde verantwoordelijke manier. Het is nu niet het moment om economisch ondraagbare looneisen te stellen of recepten uit het verleden weer op tafel te leggen. **We moeten opnieuw kunnen aanknopen met productiviteitsgroei die in de voorbije decennia veel te laag lag**. En onze bedrijven in alle sectoren moeten nu de zeilen bijzetten om de crisis te overwinnen en competitief te blijven. **De brexit drukt ons nog eens met de neus op de feiten**. Ja, we hebben een harde brexit vermeden. Maar er staan toch 6.500 jobs en 1% van het BBP in Vlaanderen op de helling. Ook dit wordt voor veel bedrijven zwaar afzien.

Dames en heren,

Beste kijkers thuis,

Een jaar geleden hadden we ons nooit kunnen voorstellen dat u **deze Voka Nieuwjaarsreceptie digitaal** zou volgen. Ik hoop van harte dat we volgend jaar, **in 2022**, op een fysiek event hier in de Bozar, ook terug kunnen blikken en zeggen: **“een jaar geleden hadden we ons nooit kunnen inbeelden dat de kering zo snel zou inzetten”**.

Hou vol. We hebben, zeker in deze donkerste dagen, wat meer hartverwarmende lichtbakens van hoop nodig. **Samen komen we hier door. Samen zullen we groeien. Gezond groeien. Gedeeld groeien.**

Mijn **allerbeste wensen** aan u allen voor dit nieuwe jaar. Ik dank u voor uw aandacht en hoop u snel en in **goede gezondheid** weer te zien.